

Vår saksbehandler:
Svein Hole Telefon: 33171626

Deres ref.:

Vår ref.:
35361/03

Arkiv:

Vår dato:
12.09.03

Deres dato:

Det kongelige landbruksdepartement
Postboks 8007 Dep.
0030 OSLO

Departementets ref: 2003/1708

Landbruksdepartementet	
03.1708	88
17 SEPT 2003 ASR/fur	
V56	40

Forslag til nye bestemmelser om overføring av myndighet og ny forskrift om saksbehandling i kommunene - høringsuttalelse fra Larvik kommune.

Det vises til Landbruksdepartementets rundskriv 12.6.03 med bilag.

Sammendrag av forslaget - særlig vedr. landbrukseiendommer:

Landbruksdepartementet har ved brev av 12.06.2003 sendt ut på høring forslag til;

- 1: nye bestemmelser om overføring av myndighet til kommunen, fylkeslandbruksstyret, fylkesmannen, Statens Landbruksforvaltning og Bergvesenet etter konsesjonsloven, jordloven, odelsloven og skogbruksloven
- 2: ny forskrift om saksbehandling m. v. i kommunen i saker etter konsesjonsloven, jordloven, odelsloven og skogbruksloven.

Forslaget har sitt utgangspunkt i St.meld.nr. 19 2001-2002 (Nye oppgaver for lokaldemokratiet – regionalt og lokalt nivå), og det bygger på et utkast lagt fram av en arbeidsgruppe for delprosjektet ”Desentralisering av juridiske virkemidler”. Delprosjektet er en del av hovedprosjektet ”Kommunerettet satsing på landbruksområdet”.

Med bakgrunn i St.meld. nr. 19 2001-2002 legger departementet til grunn at alle konsesjonssaker og delingssaker skal avgjøres av kommunen som førsteinstans. Videre skal alle saker etter skogbruksloven unntatt saker som gjelder vernskoggrenser, overføres til kommunen. Fylkeslandbruksstyret er forutsatt å skulle være klageorgan for de avgjørelser kommunen tar. Bestemmelsene er forutsatt å skulle gjelde fra 01.01.2004.

I tillegg til de saker som er nevnt i St.meld. nr. 19 2001-2002, foreslår departementet å overføre avgjøreslesmyndighet til kommunene som førsteinstans for;

- Saker etter jordloven § 9 (omdisp. av dyrket og dyrkbar jord til andre formål enn jordbruksproduksjon).
- Saker om tiltak for dyrket jord etter jordloven § 8 tredje og fjerde ledd.
- Saker om å kreve fjerning av anlegg eller byggverk etter jordloven § 9 femte ledd.
- Saker om å gi pålegg om å søke konsesjon etter konsesjonsloven § 20 annet og tredje ledd og odelsloven § 29 annet ledd.
- Saker om unntak for hogstforbudet etter konsesjonsloven § 27 første ledd.

Vennligst oppgi ”Vår ref” ved svar eller henvendelser

- Saker om tilbaketrekking av konsesjon og fastsettelse av frist for salg etter konsesjonsloven § 23 annet og tredje ledd og odelsloven § 29 tredje ledd.
- Saker om å sette frist for panthaver til å bringe tvangsbruk som er i strid med konsesjonsloven § 3 annet ledd til opphør eller frist for erverver til å sørge for omgjøring av overdragelsen eller overdragelse til noen som kan få eller ikke trenger konsesjon etter konsesjonsloven, jfr konsesjonsloven § 25.
- Saker om forlenging av frist for videresalg etter konsesjonsloven § 6 første ledd nr. 5 tredje pkt.

Når det gjelder saksbehandlingen i kommunene foreslår departementet at det ikke lenger skal være krav om bruk av bestemte datasystemer knyttet til saksbehandling og levering av statistikk. Det skal være nok å anvende det elektroniske dataformat som departementet fastsetter.

Det foreslås at kommunene må stille til rådighet de saksdokumenter departementet ber om for evaluering av praksis med de nye bestemmelsene.

Det foreslås å fjerne de bestemmelser i lover og forskrifter som setter krav om fagkompetanse i jord- og skogbruk. Dette gjøres uavhengig av utfallet av Stortingets behandling av forslag til endring av konsesjonsloven. I dette endringsforslaget er det foreslått å fjerne det landbruksfaglige kompetansekravet.

Kommunens uttalelse:

I konsesjonssaker og delingssaker etter jordloven er det i dag slik at kommunene har ansvaret for å hente inn nødvendige opplysninger og utrede saken slik at alle relevante forhold er godt opplyst. I saker hvor kommunene ikke har avgjørelsesmyndighet, skal det avgis uttalelse. Med den landbruksfaglige kompetanse kommunene har i dag, har saksbehandlerne svært god innsikt i sakene, og ut fra dette anses det å ligge godt til rette for at kommunene får totalansvaret for vedtak i første instans. Ulempen for kommunene vurderes å være at overføringen vil kreve mer juridisk kompetanse på området. I utgangspunktet bør hver kommune ha et kompetansenivå minst tilsvarende det som i dag finnes hos fylkesmannen. Slik kompetanseoppbygging vil ta tid og mange kommuner antas å ha betydelig vansker med å få det til. Departementet må derfor stille midler til rådighet for raskest mulig å få kompetansen på plass.

Det politiske flertalls syn og målsettinger vil variere fra kommune til kommune. Selv om både konsesjonsloven og jordloven setter klare rammer for skjønnsutførelsen, anses det allerede i dag å være en del forskjell i praktiseringen av lovene kommunene i mellom. Ved en total overføring av vedtaksmyndighet til kommunene er det sannsynlig at disse forskjeller vil øke. Selv om et hovedmål med det fremlagte forslag er å få en lokal tilpasning av den nasjonale landbrukspolitikken, anses det å være uheldig om det blir et stort sprik mellom kommuner og spesielt mellom nabokommuner. Det anses derfor å være nødvendig at departementet i tilknytning til myndighetsoverføringen utarbeider klare rammer for kommunens valg av tilpasning. Det anses også nødvendig at departementet foretar en jevnlig og grundig evaluering av kommunenes praktisering av sin tildelte myndighet.

Kommunene har i dag myndighet til å avgjøre søknader om omdisponering av dyrka jord til skogsmark for areal inntil 50 dekar. Dersom avgjørelsesmyndighet for alle delingssaker etter jordloven overføres til kommunene, er en enig i at det da er rasjonelt også å gi kommunene myndighet til å avgjøre alle saker som gjelder omdisponering av dyrka og dyrkbar mark til andre formål enn jordbruksproduksjon (jordlovens § 9). I mange omdisponeringssaker foreligger det også søknad om å få fradele arealet. I slike saker må det tas stilling til omdisponering og fradeling samtidig, og da er det også rasjonelt at samme instans fattet vedtak i de to sakene.

De øvrige saker etter jordloven, konsesjonsloven og odelsloven som departementet foreslår å overføre avgjørelsesmyndighet til kommunene for, er saker som forekommer sjelden i den enkelt kommune. Kompetansen innen slike saker vil derfor normalt være vesentlig mindre enn innen ordinære delings- og konsesjonssaker. Arbeidsmessig anses det derfor ikke å bli noen gevinst ved å overføre førsteinstansmyndigheten til kommunene for disse saker.

Forslaget om å fjerne kravet om at kommunene skal nytte de datasystemer for saksbehandling og innhenting og levering av statistikk som Landbruksdepartementet bestemmer, støttes fullt ut. Dette vil kunne gi grunnlag for videreutvikling av eksisterende / ny programvare og samspillet med kommunens øvrige IT-løsninger kan bli bedre.

At kommunen skal gi Landbruksdepartementet tilgang til de saksdokumenter som det bes om for å kunne evaluere hvordan konsesjonsloven, jordloven, odelsloven og skogbruksloven blir praktisert, vurderes å være nødvendig. Kommunene får ved de foreslåtte myndighetsoverføringer noe valgfrihet i hvordan lovene skal praktiseres. Departementet bør derfor kunne følge med og eventuelt kunne gripe inn dersom forskjellene viser seg å bli for store.

Å fjerne kravet til jord- og skogbruksfaglig kompetanse i kommunene samtidig som kommunene får mer ansvar på dette området, vurderes å være svært uheldig. En god og forsvarlig håndtering av landbruksrelaterte fag- og lovsaker krever solid faglig kompetanse innen jordbruk, skogbruk og miljø. Derfor må kommunenes kompetanse innen jord- og skogbruk opprettholdes.

Sammendrag av forslaget vedr. eiendommer for øvrig:

En oppfatter forslaget til ytterligere overføring av myndighet til kommunene slik at kommunene i første instans skal avgjøre alle konsesjonssaker (der kommunen ikke selv er selger). Dette innebærer bl.a. at kommunene skal treffe avgjørelser uavhengig av hvilket reguleringsformål vedkommende eiendom går inn under.

På den annen side forstår en det slik at kommunenes oppgave ved mulige overtredelser av lov eller forskrift fortsatt vil være begrenset til:

- å innhente uttalelse fra den som er meddelt konsesjon eller har avgitt egenerklæring
- deretter å innberette saken for fylkesmannen som tar standpunkt til hvilke tiltak – om noen – som skal treffes for å få forholdet rettet (Konsesjonslovens §§ 23, 24, 25 og 26).

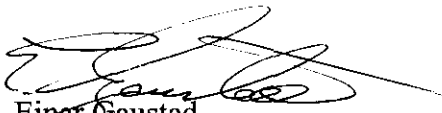
Kommunens uttalelse:

De fleste avgjørelser av denne type konsesjonssaker ligger allerede hos kommunene. Myndigheten til å behandle konsesjonssaker er i Larvik delegert til rådmannen. Hittil har dette innebåret at saker der kommunen har avgjørelsesmyndigheten, praktisk talt alltid avgjøres i løpet av 1 – 3 dager etter at søknaden er innkommet – forutsatt at søknaden ikke er svært mangelfull.

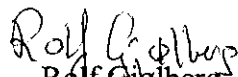
Konsesjonssaker som gjelder steinbrudd (der en har en god del saker i Larvik p.g.a. Larvikitten) har imidlertid hittil måttet avgjøres av fylkesmannen fordi reguleringsformålet steinbrudd ligger utenfor rammen av saker kommunen kan treffe avgjørelsen i. Siden konsesjonssøknadene i steinbrudd-saker baserer seg på reguleringsplaner, er arealdisponeringen allerede vurdert av overordnet myndighet, og det vil derfor være fullt betryggende at kommunen overføres myndighet også på dette felt. Dette vil også forkorte behandlingstiden betydelig.

I hvert fall når det gjelder overtredelse av "boplikten" (forskrift i henhold til Konesesjonslovens § 5 tredje ledd), er det ellers Larvik kommunes oppfatning at kommunen burde delegeres myndighet til å vedta tiltak for å få overtredelser rettet – med klagerett til fylkesmannen for den vedtaket retter seg mot.

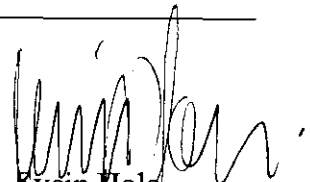
Med hilsen

Einar Gaustad
rådmann

Rolf Gjelberg
skogbrukssjef

Svein Hole
spesialrådgiver